

Црква Покрова Пресвете Богородице у Бителићу

Положај цркве

На обронцима Динаре, у лијевом поријечију ријеке Цетине, 14 километара сјеверо-западно од Сиња налази се село Бителић. Око питомога поља Поникве, расејани су његови засеоци, а уз јужну страну истога поља пружа се бујна лагана узвишица, обрасла храстовом шумом, звана Дубаве (име Дубаве је настало по храстовој шуми, јер се храст зове још и дуб, па отуда и име Дубаве).

На средњем дијелу ове узвишице издвојен је комплекс земљишта правоугаоног изгледа (186x130m) и западним продужетком (35x70m), свеукупне површине 265 ари, за цркву и православно шаматорје (гробље). Ова локација, одакле пуца поглед на цијело село Бителић и околне планине динарског система (Динара, Свилаја, Камешница, Плишивица и све до Биокова) као да је од Бога дарована за ову ствар. Шаматорје је ограђено сухозидом. На источној страни има једнокрилна жељезна врата, а на западној страни двокрилна жељезна врата, са колским приступом на главни пут.

Опиц цркве

Покров пресвете богородице је скромних димензија (10x6,6m), саграђен је на средини шаматорија, окренут исток-запад, сазидан са полутесаним каменом у кречном малтеру. На западној страни има велика врата, а на јужној страни мала врата и два прозора. Олтар је саграђен на источном продужетку храма, у куполастом облику и прозором на источној страни. Кровиште је направљено на двије воде и покривено каменим плочама као и олтар. На западној ластавици изнад великих врата, на горњем прагу десног прозора уклесана је у камену година изградње 1809. година (18 и 9), па је као здање најстарије у свом ближем окружењу (у литератури се налази 1814, као година изградње).

Унутрашњост храма

Строп-таваница је од дрвене конструкције, малтерисано је кречним малтером. Зидови са олтаром такођер су малтерисани кречним малтером. Под храма је поплочан са тесаним правокутним каменим плочама. На средини пода је уграђен украсни знак амвон (грч. проповједаоница), са уписаном кружницом унутар оквира, у чијем је пољу смјештено осам трапеца, који се међусобно не додирују, а у средини смјештена је осмобрака звијезда, коју окружују споменути трапези, кружница својим ободом додирује квадратни оквир. Са

лије и десне стране олтара се налазе двије зидане нише. Иконостас са иконом Пресвете Богородице и другим иконама. Ако је вјеровати усменом предању, да је храм грађен шест година, онда су за то вјероватно били најзаслужнији тадашње старјешине манастира Драговића: архимандрит Стеван Дубајић, игунам Спиридон Сврдлин, игуман Јоаникије Радиновић и игуман Симеон Ивић; у вријеме далматинског епископа Венедикта Краљевића и његовог викара [Герасима Зелића](#).

Братовштина (пратећи објекти)

Са јужне стране, преко пута храма сазидана је једна приземница 7x6 метара, покривена каменим плочама. Нема датума њене изградње, али се верује да је грађена паралелно са храмом. Касније саграђена још једна 6x6 метара као продужетак исте на источној страни.

Стотињак метара западно од храма, тридесетих година 20. вијека, саграђена је лијепа приземница 6x12 метара (стамбена кућа за свештеника). Кућа је имала неколико одјељења и пет прозора, попођена је бродским подом, зидови саливени од бетона, покривена цријепом, малтерисана и изнутра. Југоисточно од куће изграђен је бунар за воду. Иако је кућа била потпуно рестаурирана за становање, никад није била настањена.

Страдање цркве и братства

Након доласка аустријске владавине у Далмацију, храм је девастиран и опустошен. Обновљен је тек 1838. године у вријеме администратора манастира Драговића, Јосифа Милковића. Други пут је девастиран у току Другог Свијетског рата, заједно са пратећим објектима. Храм је обновљен тек шездесетих година 20. вијека, без осталих пратећих објеката у вријеме старјешине манастира Драговића, протосинђела Рувица Штрпца (кров је направљен од цријепа). У току последњег рата, оскрнављени су крстови и споменици по гробљу, као и звоно храма. Доста је тога обновљено, а доста и није.

Обнова цркве

Због оронулости, дотрајалости, храма 2005. године извршена је реконструкција објекта. Захваљујући православној цркви Епархије Далматинске, као и проти Ђорђу Кнежевићу и јереју Драгану Михајловићу, на храму су извршени сљедећи радови: од армираног бетона саливена је нова таваница (строп), постављен је нови кров, направљена је реконструкција олтара и покривен бакарним лимом, комплетно малтерисана унутрашњост храма, комплетно фугована вањска фасада храма, поправљен оронули звоник, изграђени и постављени нови затвори, извршен откоп земљишта око храма ради

бољег отјецања оборинских вода, постављени олуци и други ситни обртнички радови. Средства за извршене радове највише је дала православна Црква, Епархија Далматинска, потом истакнути вијерници, који су својим добровољним радом дали свој допринос (Ћапић Боже Давор, Ћапић Марка Никона, Ћапић Славка Сениша, Буловић-Гредар Петар, Буловић-Гредар Миле, Буловић-Гредар Саво, Буловић Јове Цвитко, Буловић Нике Марко, Стојић Мирка Милан, Стојића Николе Вујо). Остали вјерници су свој скромни допринос дали у новцу.

У кратком поратном времену од 1999. године из пепела је подигнута црква пресвете Богородице (срушена у последњем рату) у Главини Доњој код Имотског и манастир Драговић такођер девастиран у последњем рату (радове предводила Епархија Далматинска). Путем овог исказа вијерници се захваљују свима који су се zaloжили да се обнове сва три светишта Пресвете Богородице.

Референце

1. 1.^ Буловић, Винко (2005). Црква Покров Пресвете Богородице у Бителићу (1809. г), кратка историја. Шибеник: Издавачка установа Епархије Далматинске.